

ALEKSEJ ALEKSEJEVITSJ ALEKSEJEV

OVER DE GOEDERTIERENHEID

VAN DE WARE

LEVENSKUNSTENAAR

Aleksej Aleksejevitsj Aleksejev was een echte mensenredder. Toen hij bijvoorbeeld eens vanuit zijn stamcafé zag dat de premier van zijn land door een onhandige manoeuvre per ongeluk zijn bril verloor bij het fietsen rende hij vliegensvlug naar buiten, hield de brave borst staande en verwisselde zijn rechteroog met dat van de premier. Zo, nu hoeft je niet meer naar de oogarts, zei hij tegen de premier, die hem eerst even glazig

aankeek, toen verklaarde dat hij zijn leven zou beteren en vervolgens onder dankzegging voor het kloeke optreden verder fietste. Terwijl Aleksej Aleksejevitsj Aleksejev terugliep naar zijn biertje in het zo goed als verlaten café stopte hij het oog van de premier in zijn eigen oogkas. Dat zit niet goed, constateerde hij toen hij weer op zijn praatstoel zat. Dat oog zit ondersteboven! Hoe lang zou de premier daarmee hebben rondgefietst? Een andere keer zag hij een oude vrouw trekkebenend over het trottoir scharrelen. Bij elke afvalbak keek ze of er iets van haar gading tussen zat, een homp vers brood, een halve reep chocolade of een gierstkoekje. Haar arm verdween dan helemaal in de bak en kwam er meestal teleurgesteld weer uit. Weinig klassensolidariteit, stelde Aleksej Aleksejevitsj Aleksejev vast, die stedelijke voorhoede denkt uitsluitend aan de eigen belangen. Hij sprong op uit zijn stoel in het café en liep op de vrouw af. Zal ik je gelukkig maken? De oude vrouw keek hem verrast aan. Het was lang geleden dat iemand dat tegen haar had gezegd. Moest ze hem wantrouwen, zoals alle mannen? Ik zal je rijk maken, schathemeltjerijk, zei Aleksej Aleksejevitsj Aleksejev. Ik geef je voor slechts zeven kopeken al mijn aandelen in de Russische Spoorwegen. Is dat wat ze in het perfide Westen een win-win-deal noemen, vroeg de oude vrouw. Ja, zei Aleksej Aleksejevitsj Aleksejev, maar dan zonder een sale-lease-back-constructie. Oké, zei de vrouw, het is al het geld dat ik heb gespaard maar je ziet er betrouwbaar uit. Een toonbeeld van de goethartigheid van Aleksej Aleksejevitsj Aleksejev is ook wat hij jaren geleden heeft gedaan voor Andrej Arsjavin, de beroemde voetballer van FK

Zenit. Het was in de tijd dat een Nederlandse trainer, die voor heel veel slecht geld was aangetrokken om de club eindelijk weer eens kampioen te maken van District Noord Derde Klasse West, de rechtspoot Andrej Arsjavin strak op de linkerflank positioneerde vanuit de gedachte dat dit meer in overeenstemming was met de leer der dialectische tegenstellingen. Al snel bleek dat dit desastreus uitpakte, Andrej Arsjavin bakte er niets meer van en FK Zenit leed nederlaag op nederlaag. Toch weigerde de trainer zijn strategie, vastgelegd in het Vijfjarenplan *Immer voorwaarts*, aan te passen. Met lede ogen zag Aleksej Aleksejevitsj Aleksejev de beroemde voetballer door de straten sjokken, heftig uitgejouwd door zijn eigen supporters. Gelukkig kreeg Aleksej Aleksejevitsj Aleksejev op een dag een fantastisch idee, als hij zijn rechterbeen zou ruilen met het linkerbeen van Andrej Arsjavin, dan zou die vanuit elke positie kunnen dribbelen, passen en scoren! Zo gezegd, zo gedaan. Dit was het begin geweest van een succesvolle periode van FK Zenit, vol doelpunten, kampioenschappen en promoties. Dat deze periode was geëindigd met het bevel van de Verenigde Voetbal Naties om de ruil terug te draaien, onder verwijzing naar het Handvest der Universele Kansengelijkheid, waren de meeste voetballiefhebbers al weer vergeten omdat de carrière van Andrej Arsjavin zich toen al door een decadent nachtleven in een neerwaartse spiraal bewoog.

Kortom, Aleksej Aleksejevitsj Aleksejev was een authentiek goed mens. Dat was hij vooral geworden nadat hij op jonge leeftijd gedurende de Derde Exis-

tentiële Crisis gewond was geraakt bij een doldrieste daad. Over deze periode van herstel en reconstructie is weinig bekend, maar wel dat Aleksej Aleksejevitsj Aleksejev met zichzelf had afgesproken dat het volledig anders moest, tussen hem en de wereld. Toen hij zijn voornemens had voorgelegd aan zijn superieuren van de Opperste Sovkul kreeg hij een ruimhartig staatspensioen toegewezen, gelijk aan dat van de kunstenaars die de Academie voor Levenskunst hadden voltooid en die onder ede hadden beloofd zich altijd te zullen houden aan de Nieuwe Figuratie Code. Sindsdien mocht hij doen wat hij wilde, dat wat hij als zijn unieke opdracht beschouwde. In zijn geval was dat het coachen van burgers die het gevaarlijke kruispunt van de Vijf Tochtige Hoeken wilden oversteken. Vanuit zijn stamcafé, 't Vatte Gat, hield hij dag in dag uit de voetgangersstromen in de gaten.

Eens zag hij een bont gezelschap van oude mannen met lange grijze baarden uit het centrum van de stad aan komen lopen, sommigen gekleed in sobere zwarte pakken en hoge hoeden, anderen gehuld in ruime en rijkversierde gewaden met een brede ceintuur om hun dikke buik, weer anderen verstopt in lange witte jurken en getooid met duistere brillen die hun priemende ogen onvindbaar maakten, een enkeling blootsvoets en slechts gehuld in een lendendoek. Ze praatten opgewonden en allemaal door elkaar heen, hieven hun armen vol onbegrip omhoog, sloegen met een vlakke hand op hun voorhoofd en trokken elkaars mouwen bijna stuk. Aleksej Aleksejevitsj Aleksejev spoedde zich naar buiten en ging bij het gezelschap staan.

-De mensen zijn verwend, lui en egoïstisch. Ze zijn te beroerd om enige hersenactiviteit te entameren. Zelfs de Fabeltjeskrant is aan hen niet besteed.

-De mensen zijn ongeduldig, ze willen dat alles nú gebeurt. Het zijn allemaal hedonistische *bucket-listers* geworden, zonder enig contemplatief vermogen.

-De mensen zijn verward, ze hebben geen vertrouwen meer in politiek en wetenschap, in autoriteiten, in leiders, in ons. Ze lopen allerlei autodidactische goeroes achterna, zetten een kaars op hun eigen altaar en geloven in de heilzame werking van schimmelkaastandpasta!

-De mensen geloven nergens meer in, alleen in de Goede Gummibeer en zichzelf!

-Ze moeten vaker vasten en meer bidden!

-De arbeidsinkomensquote moet omlaag!

-Ze moeten beter naar ons luisteren! Goedschiks of kwaadschiks!

-Er moet een verbod komen op salsa dansen!

-We moeten de Nationaal Populistische Omroep zuiveren!

-We moeten een nieuw zondebesef creëren en weer aflaten gaan verkopen!

Aleksej Aleksejevitsj Aleksejev hoorde hen vol verbazing aan. Hij klapte drie keer hard in zijn handen en kreeg toen hun aandacht. Jongens, zo ingewikkeld is het toch niet, zei hij met vaste stem. De mens is bang voor de dood, altijd al geweest. Men wil niet ziek, zwak en misselijk zijn. Men is bang voor het verstrijken van de tijd. Daarom willen mensen altijd en overal weten hoe laat het is, alsof ze daarmee over hun eigen tijd, hun eigen leven, kunnen beschikken. Alsof ze daarmee

te weten komen hoelang ze nog te leven hebben. Mensen moeten weer van jullie afhankelijk worden. Niks autonomie. De tijd moet in de ban worden gedaan. Alle horloges, klokken, wekkers en andere uurwerken moeten worden vernietigd. Begin een kruistocht tegen de tijd. Juist dan ontstaat weer het geloof in een eeuwig leven en komen de mensen vanzelf weer naar jullie toe, devoot, nederig en ootmoedig. Hier, neem mijn gouden vestzakhorloge, een erfstuk van mijn vader, ik heb er al jaren niet op gekeken. Laat het omsmelten in de hete ovens van jullie eigen gelijk. En vanaf nu beter opletten bij het palaveren, hè! Wees een heer in het verkeer!

Een andere keer zag Aleksej Aleksejevitsj Aleksejev een man langdurig staren naar de etalage van boekwinkel Blikvanger. Afwisselend drukte hij zijn grote neus tegen de ruit, waarbij hij zo te zien de titels van de ten toon gestelde boeken hardop uitsprak, dan ging hij weer een paar stappen achteruit om in stille verwondering de mensen te bekijken die de boekwinkel ingingen en met een kleurrijk pakket weer naar buiten kwamen. Dat hij daarbij midden op de drukke straat stond had hij helemaal niet in de gaten. Aleksej Aleksejevitsj Aleksejev stelde zich vriendelijk aan hem voor en wees hem op de gevaren van zijn gedrag. Neem me niet kwalijk, zei de man, die zichzelf omschreef als een introverte hypochondrische droogkloot met een schrijversblok. Ik wil zo graag een boek schrijven dat zowel gedenkschrift als roman als filosofisch essay is, maar ik kom er niet uit. Ik weet niet hoe ik dat moet aanpakken. Straks ben ik oud, behoeftig en dement en dan is mijn boek nog niet af. De brave man leek wan-

hopig. Mmm, zei Aleksej Aleksejevitsj Aleksejev, als ik jou was zou ik deze zelf opgelegde uitdaging wat luchthartiger opvatten. Je moet lichtvoetiger te werk gaan. Dat deed ik ook, in mijn jonge jaren, in de loopgraven van mijn bestaan. Maak een hedendaags Haneboek, een encyclopedische ratatouille, schrijf voor elke letter van het alfabet een verhaal, maakt niet uit waarover en in welke stijl, plak daar een verzameling bijna willekeurige namen aan vast, want namen zijn de kleinste betekenisvolle eenheden in een volzin, smijt alles bij elkaar, knal er een titel op die voor dit pakket een diepzinnig verband suggereert, bijvoorbeeld iets over het eeuwige menselijk tekort in het licht van de eigen sterfelijkheid, verleid op een klassiek fatsoenlijke manier een gewillige medewerkster van een erkende uitgeverij, overtuig haar van het nationale belang van een prachttuitgave van jouw boek en Klaar is Kees! Aleksej Aleksejevitsj Aleksejev vond dit zelf een uiterst krachtig en toepasselijk advies. Hij gaf de man zijn eigen vieze vette bril, zodat deze zijn schrijfsels minder krampachtig zou beoordelen en wenste hem veel succes.

Op een zomerse dag die veel goeds beloofde zag Aleksej Aleksejevitsj Aleksejev een man van onbestemde leeftijd over het trottoir zwalken. Hij had halflang krullend haar, was gehuld in vodden en droeg een merkwaardige houten constructie op zijn rug. Het leek wel een kruis. Al vanaf grote afstand kon je zien dat deze man het enorm zwaar had. Door het gewicht van de houten constructie liep hij onzeker door de straten, voetje voor voetje, voorovergebogen en achternageze-

ten door het rapalje van de stad dat hem allerlei verwensingen naar het hoofd slingerde. En proletarisch zwerfafval. Aleksej Aleksejevitsj Aleksejev spurtte het café uit, joeg het schuimkoppig volk weg en bood de gekwelde man het restant van zijn biertje aan. Pas toen zag hij de doornenkroon op zijn hoofd, het bloed slingerde als kleine riviertjes langs zijn gelaat. Wat is er aan de hand? Waar ga je naar toe? De man zette het kruis op de grond, nam een slokje bier en zuchtte. Ik weet het niet meer, ik ben de weg kwijt, moet ik nu naar Golgotha, Calcutta of Geraardsbergen? Mij was een eeuwig leven beloofd maar tot nu toe is het niets anders dan lijden. Aleksej Aleksejevitsj Aleksejev had met de man te doen. Weet je, zei hij, als wij nu eens van plaats ruilen, dan verzin ik ondertussen een bestemming voor dit kruis. En jij gaat gewoon iets anders doen, bijvoorbeeld sigaretten verkopen. Aldus geschiedde. Sindsdien heeft niemand meer iets vernomen van beide mannen. Dit was het korte levensverhaal van de heldhaftige mensenredder Aleksej Aleksejevitsj Aleksejev.

Aleksej Aleksejevitsj Aleksejev (personage Charms) Anton Antonovitsj (personage Charms) Antonina Aleksejevna (personage Charms) Adam Adamytsj (personage Charms) Aharon Appelfeld (1932–2018, Israël, schrijver) Annesas Appel (1978, NL, beeldend kunstenaar) Anthony Anemone (USA, em. hoogleraar Slavische talen; editor-vertaler van "I am a Phenomenon Quite out of the Ordinary"; The Notebooks, Diaries, and Letters of Daniil Kharms) Anne Applebaum (1964, USA, historica) Abbas Araghchi (1962, Iran, politicus) Antoniotto Adorno (1340–1398, Italië, doge van de Republiek Genua) Abraham Abrahamyan (Armenië, ondernemer) Asis Aynan (1980, NL/Marokko, schrijver) Asiye Abdulaheb (1973, China/Oeigoeren) Alphonse Allaerts (1875–?, België, schilder) Aravind Adiga (1974, India, schrijver, Booker Prize-winnaar) Asia Argento (1975, Italië, actrice) Akinbode Akinbiyi (1946, VK/Nigeria, straatfotograaf) Ameline Ansu

(1987, NL, manager-auteur) Ahmed Abu Artema (1984, Palestina, schrijver) Anders Aslund (1964, Zweden, econoom) Ahmed Asiri (1952, Saoedi-Arabië, militair) Abhishta Abhishta (1991, India/NL, medewerker UTwente) Anton Arensky (1861-1906, Rusland, componist) Arthur Adamov (1908-1970, Armenië/Frankrijk, toneelschrijver) August Allebé (1838-1927, NL, schilder) Ambrose Akinmusire (1982, USA, jazztrompettist-componist-orkestleider) Anouk Aimée [Françoise Sorya Dreyfus] (1932, Frankrijk, filmactrice) Amador Arias (1957, Spanje, acteur) Alex Azar (1967, USA, politicus-advocaat-bestuurder, voormalig minister van Volksgezondheid) Ayad Akhtar (1970, USA/Pakistan, toneelschrijver-romanschrijver-scenarioschrijver) Akwasi Ansah (1988, Ghana/NL, rapper-acteur-dichter, oprichter Omroep Zwart, met Gianni Grot) Achmed Akkabi (1983, NL, acteur-presentator) Alexandre Alexandrovitch Alexeieff (1901-1982, Rusland/Frankrijk, kunstenaar-filmmaker-illustrator) Alptekin Akdogan (1981, NL, medewerker Veiligheid en Service NS) Andrea Agnelli (1975, Italië, ondernemer, voorzitter Juventus) Annette Arm (1923-1993, Zwitserland, echtgenote van Alberto Giacometti 1949-1966) Aventis Aventisian (2002, Armenië/Griekenland, voetballer) Azzedine Alaïa (1935-2017, Frankrijk/Tunesië, mode) Anna Ashrafyan (1975, Armenië/NL, bakker) Alhaji Abdulrazaq (Nigeria, geldwisselaar) Abdulganiyu Abdulrasaq (1927-2020, Nigeria, advocaat-politicus-bestuurder) Andrew Adamatzky (VK, directeur Unconventional Computing Laboratory) Andrey Amador (1986, Costa Rica, wielrenner) Abdoelzjalil Abdoelzjalilov (Dagestan, imker in spookstad Gasumtl) Alex Alanburu (1995, Spanje, wielrenner) Adewale Akinnuoye-Agbaje (1967, VK, acteur-regisseur) André Acquart (1922-2016, FR, decorontwerper) Atila 'Azerion' Aytekin (1969, NL, ICT-ondernemer-oprichter gamebedrijf Azerion) Asjana Asjim (Kazachstan, journaliste) Anita Archer (Australië, kunsthistorica) Angelina Alcivar Andrade (2005, NL, student) Artur Aleksanyan (1991, Armenië, worstelaar) Arooj Aftab (1985, Pakistan/USA, zangeres-componist-producer) Alena Amialusik (1989, Wit-Rusland, wielrenster, CANYON-SRAM Racing) Asmaa Azaizah (1985, Palestina, dichter) Ayad Akhtar (1970, USA/Palestina, schrijver) Adil Auassar (1986, Marokko/NL, voetballer) Alois Alzheimer (1864-1915, Duitsland, psychiater) Ali 'Apprentice' Abbasi (1981, Iran-Denemarken, filmregisseur) Anthony 'Australia' Albanese (1963, Australië, politicus) Anneke Alderlieste (1943, NL, vertaalster NL-FR) Aleksandr Abalov (Rusland, historicus) Anna Achmatova (1889-1966, Rusland, dichteres) Andrea Alciati (1492-1550, Italië, rechtsgeleerde-humanist-embleemexpert) Antonio Averlino ['Filarete'] (1400-1469, Italië, architect-beeldhouwer-traktaatsschrijver) Arie Altena (1966, NL, literatuurwetenschapper-publicist) Alfredo Arndt (1896-1976, Duitsland, architect, Bauhaus) Adam Ambroise (1800-1885, FR, burgemeester, oom van Manet) Alan Abramowitz (1947, USA, politicoloog) Abiy

Ahmed (1976, Ethiopië, premier sinds 2018) Abbas Attar (1944-2018, Iran, fotograaf) Aishwarya Arumbakkam (1988, India, fotograaf) Alain Aspect (1947, Frankrijk, natuurkundige, Nobelprijs Natuurkunde 2022) Alexander Albon Ansusinha (1996, Thailand/VK, autocoureur) Anni Albers (1899-1994, Duitsland, beeldend kunstenaar) Andrej Amalrik (1938-1980, Rusland, schrijver) André Agassi (1970, USA, tennisser) Abdolreza Abassian (Iran/USA, voormalig econoom FAO) Anne Abbenes (NL, financieel-psycholoog) Ali Alfoneh (Iran/USA, senior fellow at the Arab Gulf States Institute) Adel Abdessemed (1971, Algerije, beeldend kunstenaar) Abel Azcona (1988, Spanje, performance-kunstenaar) Aleksey Agafonov (Rusland, soldaat) Almoez Ali (1996, Soedan-Qatar, voetballer) Alon Aranya (1971, Israël, filmproducer-schrijver) Anna Azernikova (Rusland-Nederland, zangeres-directeur muziekfestival) Alberto Alemanno (1975, Italië, hoogleraar Europees Recht) Annet Aris (1959, NL, hoogleraar digitale transformatie INSEAD) Aurelius Augustinus (354-430, Fenicië, bisschop-theoloog-filosof-kerkvader) Amira Adawe (USA, Founder & Executive Director at The Beautywell Project) Azul Andrea (Argentinië, beeldend kunstenaar) Alessandra Arcuri (NL, hoogleraar Internationale Handel en Investeringsrecht EUR) Alejandro Arroyabe [ps. van Hernando Pizarro] (1959-1995, Colombia, toneelmaker-guerrillero) August Allebé (1838-1927, NL, schilder-lithograaf) Aart Aarsbergen (1953, NL, historicus-journalist-redacteur-schrijver, hoofdredacteur Nederlandse editie National Geographic) Alireza Akbari (1961-2023, Iran/VK, politicus, geëxecuteerd) Astrid Ardagh (NL, beeldend kunstenaar) Ashuqullah Amin (1987, Afghanistan/NL, student) Ariane Ascaride (1954, Frankrijk, actrice) Adriana Asti (1931, Italië, filmactrice) Annie Armstrong (1850-1938, USA, oprichtster Woman's Missionary Union) Andrés Almarales (1935-1985, Colombia, commandant M-19) Alara Adilow (1988, NL/Somalië, dichter) Anna Abrahams (1963, NL, filmcurator) André Aleman (1975, NL, hoogleraar cognitieve neuropsychiatrie) Alan Arkin (1934-2023, USA, acteur) Achim Ahlgrimm (Duitsland, illustrator) Ahmet Altan (1950, Turkije, journalist-auteur) Amir Arsalan Ansari (1999, Afghanistan, wielrenner) Alyson Annan (1973, Australië, hockeyspeler en -coach) Atifa Akbari (2003, Afghanistan, schrijver-filmmaker) Alice Aycock (1946, USA, beeldhouwer-installatiekunstenaar) Antonella Anedda (1955, Italië, dichteres-essayiste) Alfonso Amitrano (personage in *Malacqua* van Nicola Pugliese, 1944-2012, Italië, journalist-schrijver) Albert 'ambtenaar' Alberts (1911-1995, NL, schrijver-vertaler-journalist) Alphonse Allais (1854-1905, Frankrijk, schrijver-humorist) Andrea Arnold (1961, VK, filmregisseuse) Aigul Achmetsjina (1996, Rusland, mezzosopraan) Ansel Adams (1902-1984, USA, fotograaf) Amilcare Anguissola (1494-1557, Italië, koopman)